

**Izlaganje gospodina Nikole Lovrinovića, predsjedatelja Izaslanstva
Parlamentarne skupštine BiH u PS NATO povodom posjete Mike Turnera,
predsjedatelja PSNATO i Izaslanstva Kongresa SAD**

Sarajevo, 20.11.2015. godine 16:45

Poštovani gospodine Turner,

Poštovana gospođo Loretta Sanchez,

Poštovana gospođo Linda Sanchez,

Poštovani gospodine Hobs,

Poštovani gospodine Horowitz,

Dame i gospodo,

Pozdravljam Vas u ime Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i u ime Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u NATO PS.

Želim vam dobrodošlicu u Sarajevo i u Bosnu i Hercegovinu.

Gospodine Turner,

Izuzetno nam je zadovoljstvo što ste u svojstvu predsjedavajućeg NATO Parlamentarne skupštine i u svojstvu zastupnika u Kongresu SAD zajedno sa vašim kolegama učinili posjetu našem Izaslanstvu i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Sa mnom je danas ovdje gospodin Asim Sarajlić, član Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u NATO PS, Željko Grubešić-tajnik Izaslanstva i Mirsada Bukarić-šefica Sektora za međunarodne odnose i protokol PS BiH.

Vaša posjeta Bosni i Hercegovini dolazi u vrijeme kada na simboličan način obilježavamo dvadeset godina od Dejtonskog sporazuma, koji je našoj zemlji, prije svega donjeo mir.

Uloga SAD je izuzetno značajna u uspostavi mira, procesu obnove, procesu pomirenja i uspostavi institucija Bosne i Hercegovine.

Snažno i učinkovito prisustvo SAD u postratnom periodu naši građani cijene jer počev od Stabilizacijskih snaga, gdje je vojni kontigent SAD imao neprocjenjiv doprinos pa do reforme sektora odbrane. Nemoguće je ovom prilikom poredati uspjehe koje su osjetili naši građani, vojnici i ljudi u institucijama koji su predano i sa entuzijazmom napravili progres, koji je bio snažan i upečatljiv.

Biću vrlo iskren. U vrijeme snažnog prisustva SAD u Bosni i Hercegovini napravljen je rijetko kada u povijesti jedne zemlje koja je izišla iz ratnih sukoba tako upečatljiv progres. Predstavnici SAD, koji su radili zajedno sa nama, koordinirali su napore da stanemo na noge i da krenemo dalje. U to vrijeme proveli smo reformu sektora odbrane i sigurnosti, formirali jedinstvene Oružane snage, policijske agencije i obavještajni sustav. To je i primjer izuzetno predanog rada i djelovanja svih političkih struktura u Bosni i Hercegovini jer smo uz vašu podršku tragali za kompromisima koji su za sve bili bolni.

U vrijeme snažnog prisustva SAD napravili smo velike korake na putu ka Europskoj uniji i NATO i već tokom 2006.godine postali dio Programa Partnerstva za mir.

Nakon 2006. godine slijedi period stagnacije koji je obilježen nizom unutrašnjih političkih nesuglasica, brojnim subjektivim propustima i na sve to je došla globalna ekonomska kriza koja je pogodila region, cijeli svijet pa i nas. Nismo uspjeli uraditi promjene Ustava Bosne i Hercegovine i od 2006. godine se osjeća da naši strateški partneri i prijatelji imaju težište svoga djelovanja u nekim drugim regionima i područjima što je i razumljivo. U unutrašnjim političkim nesuglasticama su pored niza problema bile naglašene i separatističke i unutarističke težnje kada je u pitanju definisanje budućnosti Bosne i Hercegovine.

Sa zadovoljstvom mogu reći da nakon parlamentarnih izbora koje smo održali 2014. godine imamo potpuno novu političku i ekonomsku klimu i opredjeljenje da krenemo u reforme. Imamo stabilnu parlamentarnu većinu i od nedavno je njenim prekomponiranjem učinjen dodatni napor da snažno političko opredjeljenje za europski i euro-atlanski put prihvate sve razine vlasti. Smatramo da je to u ovom momentu potpuno neupitno da su rezultati vidljivi.

Ta činjenica nam otvara mnoge perspektive i nakon dugogodišnje stagnacije, mi smo na tragu jedne uspješne priče.

Parlamentarna skupština, Predsjedništvo i institucije iz sektora odbrane i sigurnosti su učinile jako puno na reformama koje nas vode u NATO.

Jedinstvene, profesionalne i dobro obučene Oružane snage BiH su se pokazale pouzdanim partnerom u Kolicijiskim snagama u Iraku, u ISAF Misiji u Avganistanu te UN i EU mirovnim misijama. Nama je ostala obaveza knjiženja vojne imovine na državu BiH.

Pokazalo se da je to u ovim okolnostima težak zadatak koji je otišao na politički teren. Mi zbog toga čekamo već pet godina početak aktiviranja Akcionog plana za članstvo - MAP. Mislim da je trenutak da sa našim partnerima iz NATO redefiniramo taj zaključak i da uvidom u realnosti na terenu konstatiramo da je proces uknjižbe vojne imovine krenuo te da ćemo kroz implementaciju MAP-a doći do željenog cilja.

Aktiviranjem MAP-a za Bosnu i Hercegovinu, NATO bi poslao snažnu poruku o našim dosadašnjim naporima i činjenici da proces više ne može stajati zbog interesa jedne političke opcije. Mi smo se kroz Program partnerstva za mir pokazali kredibilnim i ovog momenta preformuliranjem preduvjeta za početak implementacije MAP-a, mi bi složene administrativne procedure oko knjiženja vojnih lokacija rješavali kroz izgradnju NATO standarda.

Zemlje iz regiona su ili idu snažno ka NATO. Ne želimo ostati van tog kolosjeka jer kroz izvanrednu regionalnu suradnju mi smo se pokazali kredibilnim i pouzdanim partnerom.

Gospodine Turner,

Dragi prijatelji

Biću slobodan da Vam kažem svoje mišljenje oko prisustva SAD u našem regionu. SAD imaju u Bosni i Hercegovini nedovršenog posla. Vi ste naš strateški partner i mislim da je potrebno snažnije prisustvo SAD u Bosni i Hercegovini. U pojedinim segmentima se osjeti ta praznina i bilo bi dobro da u ovom povoljnom trenutku iznađemo mogućnost za snažnije zajedničko djelovanje jer događaji u Ukrajini, zemljama Srednjeg istoka i Sjeverne Afrike govore da moramo još snažnije stabilizirati prilike u našem regionu.

Zbog globalnih problema sa kojim se svi susrećemo bilo bi značajno da SAD nastave svoje snažno prisustvo u ovom regionu jer zbog brojnih okolnosti ne bi

bilo dobro da ovdje dođu neki drugi politički igrači koji će destabilizirati regiju i poljuljati opredjeljenje BiH i zemalja regiona na putu ka EU i NATO.

Možda ćete me pitati kako dalje i kako osmisliti dalju saradnju. Odgovor je vrlo jasan. Očekujemo snažnije i vidljivije prisustvo SAD u Bosni i Hercegovini kroz podršku u implementaciji programa koji će nas izvući iz stagnacije. Očekujemo da NATO Štab u Sarajevu, na čijem je čelu po pravilu general Vojske SAD, nastavi sa izuzetno uspješnim aktivnostima sa čelnicima u našem odbrambenom sektoru. Još vidljivije aktivnosti USAID organizacije, nastavak IMET program i podrška procesu deminiranja su samo primjer i mogućnost da nam se da dodatna prilika.

Pokazalo se da ova naša regija i njena politička vodstva pokazuju znake političke zrelosti i stabilnosti. Nama je strateški cilj dalje unapređenje političkih i ekonomskih odnosa sa susjedima. Tome u prilog ide nedavno održana sjednica vlada BiH i Srbije, rješavanje pitanja granice sa Crnog Gorom, stabilni i korektni odnosi sa Hrvatskom. SAD mogu još više dati podršku tom pozitivnom procesu o čemu najbolje svjedoči u praksi implementacija Američko-jadranske povelje u formatu A-5 što se pokazalo kao izvanredna mogućnost i forum za razmjenu pozitivnih praksi i unaprijeđenja bilateralnih i odnosa u regionu.

Očekujemo vašu podršku u ispunjenju uslova za punopravno članstvo u EU i NATO. Podržite naše težnje da počnemo sa realiziranjem Akcionog plana za članstvo u NATO. Uvjerili ste se da smo stabilan i pouzdan partner u operaciji Iračka sloboda, u NATO-misiji ISAF i sadašnjoj fazi izgradnje sektora sigurnosti u Avganistanu.

Svakako, naše aktivnosti u NATO Parlamentarnoj skupštini i rad sa vrlo profesionalnim osobljem iz Međunarodnog sekretarijata NATO PS su jedan od naših prioriteta i ovo je prilika da se zahvalimo i gospodinu Davidu Hobsu i njegovim suradnicima na izvanrednoj suradnji.

Dragi prijatelji,

Znam da smo mi u svemu ovome o čemu sam govorio najodgovorniji. Tokom mog uvodnog izlaganja samo sam istakao neke segmente sadašnjeg stanja i prilika u Bosni i Hercegovini. Očekujem da ćemo imati brojna pitanja. Spremni smo i kolega Sarajlić i ja na to.

Gospodine Tarner izvolite.

